

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/412/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202308
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a členiek senátu JUDr. Evy Barcajovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o určení, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom, a o náhradu škody 175 eur a nemajetkovej ujmy 221,28 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 6C/88/2014-51 zo dňa 29. januára 2015 a uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 6C/88/2014 zo dňa 27. apríla 2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby medzitýmym rozsudkom bolo určené, že žalovaný je zodpovedný za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „exekučný súd“), a bolo mu uložené zaplatiť náhradu škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 221,28 eura s príslušenstvom, vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, v zákonom stanovenej lehote. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Vecne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil tým, že žalobca podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie, a neskôr požiadal o zmenu exekútora, o ktorej exekučný súd rozhodol po uplynutí 30 dní odo dňa podania žiadosti. Žalobca nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, neexistuje teda ani príčinná súvislosť medzi (neexistujúcim) nesprávnym úradným postupom a vznikom prípadnej škody, ktorú ani nebolo potrebné skúmať. Tým nie sú splnené zákonné predpoklady náhrady škody a nemajetkovej ujmy a žalobcom uplatnený nárok je nedôvodný. V dôsledku uvedených skutočností súd prvého stupňa žalobu zamietol. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), 44 ods. 7 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods.

1 Občianskeho súdneho poriadku (v ďalšom texte „O.s.p.“), úspešnému žalovanému však náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa súd neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého vyplýva výška majetkovej škody, ktorá žalobcovi vznikla. Podľa žalobcu mal súd prvého stupňa pred rozhodnutím vo veci samej rozhodnúť o jeho návrhu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril, samostatný odvolací návrh nepodal.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20 eur s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie, žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdný poplatok vo výške 20 eur mu bol vyrubený za podané odvolanie. Súd však uviedol, že súdný poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. (v ďalšom texte ZoSP). Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobený nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehajú len žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca však podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe ZoSP nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Použitie analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku je vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo za účinnosti zákona č. 286/2012 a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolania podal včas účastník konania (§ 201, § 204 O.s.p.), proti rozhodnutiam, proti ktorým je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa

v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa sú vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

O odvolaní voči napadnutému rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý rozhodol o návrhu žalobcu na zmenu exekútora po uplynutí zákonnej lehoty. Súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok stanovených zákonodarcom pre priznanie náhrady škody.

Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), čím sa obmedzuje preskúmacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní (s výnimkou podľa § 212 ods. 2 a 3 O.s.p.). Odvolací súd je viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote (§ 204 O.s.p. a § 205 O.s.p.) a ktorých existencia sa v konaní súčasne aj preukázala. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 279/2010). Odvolací súd viazaný odvolacími námietkami žalobcu konštatuje ich nesúlad s argumentáciou prvostupňového súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Odvolateľ závery súdu prvého stupňa, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby, nenapáda a nenamieta, odvolací súd preto uvedené neskúmal. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že súd prvého stupňa odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, táto odvolacia námietka žalobcu je preto nedôvodná. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysslovil názor o nezniknutí stavu právnej neistoty, nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami ani sa nevyjadroval k rozporu exekučného titulu so zákonom. Aj uvedené odvolacie námietky sú preto nedôvodné. Súd prvého stupňa odôvodnil nevykonanie dokazovania vo veci svojím záverom o neexistencii nesprávneho úradného postupu. Tým, že nie je daný nesprávny úradný postup ako jedna z nevyhnutných podmienok pre priznanie uplatnenej náhrady škody, nebolo potrebné vykonávať vo veci ďalšie dokazovanie. Takýto postup súdu prvého stupňa je hospodárny a správny, odvolacia námietka žalobcu smerujúca k tomu, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie na určenie výšky škody, je preto nedôvodná. Z obsahu spisu nevyplýva ani návrh žalobcu na prerušenie konania, nie je preto dôvodná ani táto odvolacia námietka.

S poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že žalobcom vznesené odvolacie námietky sú nedôvodné.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20 eur s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí bude ho súd vymáhať. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ZoSP). Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu bolo začaté podaním jeho odvolania proti napadnutému rozsudku dňom 30.03.2015, na uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie je preto potrebné aplikovať zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, teda ku dňu 30.03.2015.

Podľa § 2 ods. 4 ZoSP v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1). Ak

je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 01.10.2012 (teda v čase začatia odvolacieho konania) zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

S poukazom na citované ustanovenia súd prvého stupňa v preskúmvanej veci postupoval správne, ak žalobcovi za podané odvolanie, doručené dňa 30.03.2015, uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Poplatková povinnosť žalobcu za podané odvolanie sa neodvodzuje zo ZoSP v znení účinnom ku dňu podania žaloby na súd prvého stupňa, ale v znení účinnom ku dňu vzniku poplatkovej povinnosti t.j. kedy žalobca doručil odvolanie súdu, čím začalo odvolacie konanie. V preskúmvanom prípade sa tak stalo za účinnosti ZoSP v ktorom zákonom č. 286/2012 Z.z. bol s účinnosťou od 01.10.2012 doplnený sadzobník súdnych poplatkov o položku 7a, ktorá zakotvila poplatkovú povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20 eur a preto je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie. Neobstoí preto námietka žalobcu, že súd prvého stupňa uložením povinnosti zaplatiť uvedený súdny poplatok určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

K odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 1 ZoSP sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdov, ak sa tieto vykonávajú na návrh účastníkov konania a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 1 ZoSP). Citované ustanovenie § 6 ods. 2 pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 ZoSP). Pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie, ako návrh na odvolacie konanie. ZoSP síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov v sadzobníku tvoriacom prílohu ZoSP nemožno spochybniť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámku 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že ak žalobca napadol predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmvaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20 eur.

Odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, v dôsledku čoho mu v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, neboli mu preto odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.